

LSS i kommuner

Studie för att få och kunna sprida inspiration om vad FUB Lidingö vill uppnå i samverkan för intellektuellt funktionsnedsatta och multihandikappade

Resume, Säkra kvaliteten i LSS, Öka kompetensen hos LSS personal, Lyfta fram gruppens försämrade ekonomi, delaktighet och alternativ kommunikation, Göteborgsmodellen, funktionshinderpolitiskt program, serviceförklaring

Lerum intill Göteborg blev Bästa LSS-kommun 2019

- Är bra på att samverka med funktionsrättsorganisationer.
- Tar tillsammans fram en **metod för att säkra kvaliteten i LSS.**
- Både tjänstemän och politiker är lyhörda för synpunkter vilket har lett till en verklig och givande dialog, med konkreta resultat. Även den högsta ledningen är engagerad.

Lerums kommunalråd

Lerums kommun gör denna kvalitetssatsning samtidigt som det ringer varningsklockor om brister inom LSS-verksamheter hos kommuner runt om i landet.

Han påminner om att omsorgen inte kan effektiviseras på samma sätt som industrin, och därför måste få kosta mer.

Industrin gör enorma effektiviseringar men inom omsorg är en timme fortfarande en timme. Det måste få kosta mer. Samtidigt är resurserna inte oändliga. Det måste alltid göras en avvägning, vilka resurser ska man lägga? Det handlar inte bara om resurser utan lika mycket om en kulturell resa, min inställning som medarbetare. Det handlar också om samverkan med föreningslivet och att vara lyhörd för föräldrar och enskilda.

Ekonomi för kommunerna kommer att bli jättejobbig. Som politiker kommer vi att utsättas för mycket mer tryck från grupper som vill ha resurser. Vi måste ha förmåga att våga säga att nej, "det här är inte lika prioriterat som det här, vi måste värna den här gruppen". Det är därför det är viktigt att redan nu fundera på vad som är *kärn-välfärden*, vad som är viktigast. I Lerum har vi till exempel ett projekt som heter Växtrum, där vi gör små trädgårdar, kanske har vi inte utrymme för sådana projekt.

Lerum

Vad är det då som gör att Lerum sticker ut positivt jämfört med andra kommuner, enligt kommunalrådet?

Vi har ett arbete som syftar till att alla LSS-boende ska ha en bra kvalitet oavsett om det är i kommunens regi eller med externa entreprenörer. Vi kan inte bara granska oss själva, utan även våra utförare. Kanske inte den gamla klassiska revisionen utan mer en dialog; hur är det här och hur kan man förändra? Så att man hela tiden är proaktiv mot utförarna.

Fördelen med att det finns privata utförare är att konkurrensen blir tydligare, och att man utmanas av andra människor som har idéer och visioner. Många som startar den typen av företag har en vision, ett driv att göra bättre utifrån att man har egna erfarenheter.

Lerums kommunalråd

Jag funderar mycket på **vem är välfärden till för**. Det jag kallar kärn-välfärd handlar om att man måste titta på vem som har störst behov och vad ska man göra som kommun. Då ser man att det finns särskilt utsatta grupper. Var ska vi lägga resurserna? Ja, det är på de som behöver dem mest. Personer med LSS-insatser är en sådan grupp.

<https://hejaolika.se/artikel/om-vi-ska-lyckas-maste-vi-ha-eldsjalar-bade-inom-kommunen-och-utanfor/>

I Lerum har Moderaterna, Centerpartiet, Liberalerna och Kristdemokraterna bildat politisk majoritet 2018-2022. Majoriteten har tillsammans 27 av kommunfullmäktiges totalt 51 mandat

Kristianstad blev näst bästa LSS-kommun 2019

Kristianstad prisades för kommunens höga ambition gällande samverkan och dialog med funktionsrättsorganisationen FUB.

Ett stort plus är att den högsta politiska ledningen visar stort engagemang för funktionsrättsfrågorna.

Satsningar på att öka kompetensen hos LSS-personal. Personalens kompetens är en av de avgörande faktorerna för kvalitet inom LSS.

<https://www.kristianstad.se/sv/omsorg-och-hjalp/funktionsnedsattning/>

Mandatperioden 2018-2022 styrs Kristianstads kommun av de fyra allianspartierna Moderaterna, Liberalerna, Centerpartiet och Kristdemokraterna.

Malmö blev också näst bästa LSS-kommun 2019

- Har infört ett hyrestak för LSS-bostäder.
- Kommunen strävar också efter ökad ekonomisk trygghet för personer med LSS-insatser, genom ambitiösa satsningar på att skapa arbetstillfällen, samt genom att **lyfta fram gruppens försämrade ekonomi** som ett allvarligt samhällsproblem.
- Att den högsta politiska ledningen driver dessa frågor ser juryn som en nyckelfaktor för framgång.
- <https://malmo.se/Service/Stod-och-omsorg/Funktionsnedsattning.html>
- Den politiska kommunledningen i Malmö består av socialdemokrater och liberaler som har samtliga kommunalrådsposter med beredningsansvar. Dessutom finns det tre tjänster som kommunalråd utan beredningsansvar. De innehas av Moderaterna, Sverigedemokraterna och Vänsterpartiet.

Härnösand

- **Härnösand har en ovanligt stor LSS-verksamhet** för sitt invånarantal på cirka 25 000. Detta beror delvis på historiken med särskolegymnasium och Kristinaskolan, en skola för elever med hörselnedsättning. Många elever har blivit kvar, samtidigt som LSS-verksamheterna i Härnösand även lockat andra att flytta till staden.
- Det handlar om 750 insatser till 500 personer. Kommunen har bland annat 22 gruppboendestäder, två boende för unga och 11 dagliga verksamheter. LSS-enheten har ca 210 anställda.
- **Satsning på delaktighet och alternativ kommunikation**, som byggts upp under tiotalet år
- **Resurscenter”** för kognitivt stöd som är öppet både för personal, brukare, anhöriga och andra intresserade.
- Det senaste året har vi utbildat personal på alla verksamheter om bildsystemet InPrint
- <https://www.harnosand.se/stod--omsorg/stod-vid-funktionsnedsattning-eller-psykisk-ohalsa.html>

Härnösand

Tips från Härnösand: Så skapar man kommunikation på brukarens villkor

- Se till att alla har specialpedagogisk utbildning som grund.
- Ha en kunnig person som jobbar över gränserna, inom både daglig verksamhet och boende, och som handleder personal och sammanställer material.
- Det finns ingen quick fix, utan det handlar om att arbeta långsiktigt och målmedvetet. Dokumentera och följ upp.
- Utnyttja de nya hjälpmedlen, skapa ert eget smörgåsbord av lösningar.
- Chefer måste ha kompetens inom funktionshinderområdet, så att de kan vara observanta på problem och hitta bra lösningar.
- Bygg upp ett resurscentrum som är tillgängligt för alla intresserade.

Uppsala

”Ge makten vidare” är ett projekt som drivits av FUB i Uppsala sedan 2017. Nu är målet att det ska bli en permanent del av kommunens funktionshinderverksamhet, i form en av sambandscentral för alla frågor som är viktiga för personer med LSS-insatser.

Vi ser att det är ett nollsummespel eller till och med något som kan förbättra ekonomin. Man slipper tjafs som tar tid och att problem förebyggs. Med tätare brukarrevisioner förebygger man många tänkbara problem. Vi har gjort testrevisioner där vi sett att klagomålshanteringen inte har fungerat så bra. Genom att förbättra det slipper man missförstånd och att reda ut bemötandefrågor.

Kommunen arbetar även tillsammans med projektet Ge makten vidare med att införa brukarrevision inom LSS-verksamheter enligt Göteborgsmodellen. Även en metod för inflytande för personer med flerfunktionsnedsättningar och ett verktyg för ökad kunskap och användning av AKK, alternativ och kompletterande kommunikation, genomförs.

<https://www.uppsala.se/Stod-och-omsorg/funktionsnedsattning/>

Under mandatperioden 2018–2022 styrs Uppsala kommun av en koalition som består av Socialdemokraterna, Liberalerna och Miljöpartiet. Tillsammans har de tre partierna 35 av de 81 mandaten i fullmäktige.

Vitsen med LSS av [Barbro Lewin](#) som är funktionshinderforskare på Uppsalas universitet

<http://brukarinflytande.se/verksamhetsamrade/utvecklingsstornig-vad-ar-det/film-vitsen-med-lss/>

Linköping, funktionshinderpolitiskt program

<https://www.linkoping.se/kommun-och-politik/fakta-om-linkoping/regler-och-styrande-dokument/styrande-dokument/program/funktionshinderpolitiskt-program/>

Innehåll

1. Förord
2. Inledning
3. FN:s konvention
4. I Linköping är alla delaktiga
5. Så ska kommunen göra för att följa programmet
6. Programmet ska kontrolleras sid 11
7. Viktiga lagar och regler sid12

Funktionshindrades service

Skellefteås **serviceförklaring** för insatser enligt LSS, lättläst

<https://www.skelleftea.se/default.aspx?id=185603>

Stockholms service;

<https://funktionsnedsattning.stockholm/olika-former-av-insatser/>

Lidingös service;

<https://www.lidingo.se/toppmeny/omsorgstod/funktionsnedsattning.4.1a028151408367529f1a6.html/>

Regeringen

<https://www.regeringen.se/regeringens-politik/funktionshinder/>

Utbildning

<https://www.kunskapsguiden.se/FUNKTIONSHINDER/Sidor/default.aspx>

Stockholms olika former av insatser

Stöd i hemmet

Boendestöd

Hemtjänst och hemvårdsbidrag

Personlig assistans

Boende

Gruppboende och serviceboende för vuxna

Gruppboende för barn och unga

Andra boendeformer

Hjälp i vardagen

Kontaktperson

Ledsagning

Personligt ombud

Stöd utanför hemmet

Korttidshem och korttidstillsyn

Sysselsättning och arbete

Stöd och hjälpmedel

Färdtjänst

Syn- och hörselinstruktör

Kommunalt bostadsbidrag

Stöd till anhöriga

Taltidningen på tal om Stockholm

Kontaktcenter funktionsnedsättning

Hälsa och sjukvård för dig som bor i gruppboende eller serviceboende